

PROGRAM WYBORCZY SLD DLA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2010-2014

Szanowni mieszkańcy Kujaw i Pomorza,

nadchodzące wybory samorządowe, to czas prezentacji różnych wizji przyszłości naszego regionu, zgodnych z ideami partii ubiegających się o głosy wyborców, ale także czas oceny dokonań tych, których obowiązkiem było wykonanie wyborczych obietnic i zapewnienie rozwoju naszego województwa przez ostatnie cztery lata.

Nawet tylko pobieżna obserwacja poczynań rządzącej w latach 2006-2010 koalicji PO+PiS+PSL+Samoobrona, skłania do jednoznacznie negatywnej oceny tej działalności w samorządzie województwa. Cztery lata temu przedstawiciele współrządzących dotąd partii twierdzili, że wystarczy odsunąć od władzy SLD, a województwo będzie się dynamicznie rozwijać, natomiast mieszkańcy błyskawicznie odczują podniesienie standardu życia we wszystkich dziedzinach, bo „oni” wiedzą jak to zrobić i potrafią lepiej rządzić.

Pierwszy cel (odsunięcie SLD od wpływu na podejmowane decyzje) nasi konkurenci polityczni zrealizowali skutecznie w poprzednich wyborach. Mijają cztery lata i zgodnie z prawem demokracji możemy odpowiedzieć na pytanie, czy byli równie skuteczni w realizacji drugiego celu, czyli – czy standard naszego życia odczuwalnie wzrósł?

Mają Państwo do wyboru – ponowne głosowanie na przedstawicieli partii, rządzących dotąd w Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, lub zmianę preferencji wyborczych i oddanie swoich głosów na trwających w opozycji, bardzo dobrze merytorycznie przygotowanych kandydatów Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Do tego drugiego wyboru właśnie Państwa zachęcamy i będziemy przekonywać podczas kampanii wyborczej.

Zapraszamy Państwa do zapoznania się i namysłu nad naszym programem oraz udzielenia odpowiedzi na postawione wyżej pytanie w głosowaniu 21 listopada.

1. Podstawy programu SLD dla województwa

Wizja rozwoju naszego województwa i funkcjonowania jego samorządu w czwartej kadencji lat 2010-2014, prezentowana przez SLD, jest spójna z dokumentem „Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020”, opracowanym i przyjętym przez Sejmik Województwa w okresie rządów SLD, albowiem wiele określonych tam celów nie zostało osiągniętych a nadal zachowują aktualność.

Ponadto wytyczną naszą jest program SLD dla Polski, zawarty w Konstytucji Programowej SLD „Polska Socjalna i Demokratyczna” z 2007 roku oraz uchwała IV Kongresu SLD „Jakiej Polski chcemy?” z 2008 roku.

Uwzględniając skutki niekorzystnych zjawisk i tendencji rozwojowych ostatnich lat – pod rządami Prawa i Sprawiedliwości, a obecnie Platformy Obywatelskiej – w ramach swojego programu, Sojusz Lewicy Demokratycznej, określił pięć priorytetów dla przyszłych władz państwowych, rządowych i samorządowych:

- 1. wzrost zatrudnienia i budowę modelu Nowej Polski Socjalnej;**
- 2. lepszą dostępność i jakość służby zdrowia w Polsce;**
- 3. zwiększenie możliwości edukacyjnych młodych Polaków;**
- 4. wykorzystanie szansy rozwoju polskiej wsi;**
- 5. Polska tolerancyjna i neutralna światopoglądowo.**

Uznajemy, że bez realizacji tych zadań nie da się zapewnić spokoju społecznego i bezpieczeństwa obywateli oraz właściwego miejsca Polski w Europie i świecie.

2. Spójność przestrzenna i strukturalna – lewicowa wizja rozwoju

Województwo kujawsko-pomorskie, to historycznie ukształtowana przestrzeń oraz ponad dwa miliony sześćdziesiąt tysięcy mieszkańców. W przestrzeni województwa – podczas prac nad strategią rozwoju – wyodrębniono kilka obszarów o

specyficznych cechach i realizowanych przez nie funkcjach dla mieszkańców, są to:

- Bydgoszcz i Toruń, jako siedziby regionalnych władz rządowych i samorządowych – o potencjale oddziaływania na całe województwo;
- Włocławek, Grudziądz, Inowrocław – o potencjale oddziaływania subregionalnego;
- miasta powiatowe, jako lokalne centra rozwoju, z Brodnicą i Tucholą, dysponującymi potencjałem ponadlokalnym;
- gminy (obszary) wiejskie z lokalnym potencjałem, ukierunkowanym na produkcję rolną i przetwórstwo, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy, w tym rozwój turystyki i agroturystyki.

W nowej kadencji samorządu należy przywrócić do praktyki mechanizmy, które zagwarantują wyrównanie różnic w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego i spójności terytorialnej regionu, przy jednoczesnym wzroście jego konkurencyjności we współpracy z innymi regionami.

Mechanizmy te, z powodzeniem stosowane w pierwszej i drugiej kadencji samorządu województwa, zostały w sposób istotny zachwiane przez obecnie rządzącą koalicję.

Jednym ze skutków tego faktu jest pogłębiające się zapóźnienie w rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do miast regionu, choć jednocześnie nie ma odczuwalnych postępów w rozwoju i funkcjonowaniu miast. Wynika to z koncentracji politycznego i finansowego wsparcia dla doraźnie wybranych projektów w miastach, obliczonego na „utrzymanie” elektoratu Platformy Obywatelskiej.

Dlatego w dystrybucji środków, będących w dyspozycji samorządu województwa, a przeznaczonych na przedsięwzięcia rozwojowe, przywrócimy właściwe proporcje, które będą prowadziły do intensywnego, ale i harmonijnego rozwoju regionu.

Harmonizacja nakładów i wsparcia nastąpi między następującymi obszarami:

- inwestycjami ponadlokalnymi – regionalnymi, będącymi zadaniami własnymi samorządu województwa, których oddziaływanie obejmuje (bezpośrednio lub pośrednio) cały obszar województwa i wszystkich jego mieszkańców;
- Bydgoszczą i Toruniem, w celu podniesienia standardu usług świadczonych w tych miastach dla wszystkich mieszkańców województwa;
- Włocławkiem, Grudziądzem, Inowrocławiem, w zakresie ich oddziaływania subregionalnego;
- miastami powiatowymi, jako lokalnymi centrami rozwoju, w tym Brodnicą i Tucholą, o potencjale ponadlokalnym, oddziałującymi pozytywnie na otaczające je gminy wiejskie;
- obszarami wiejskimi, których specyficzny potencjał powinien być intensywniej wykorzystywany na potrzeby mieszkańców miast regionu oraz we współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej.

Przywrócenie właściwych proporcji w poziomie wsparcia rozwoju poszczególnych obszarów województwa jest konieczne dla utrzymania i zwiększania jego spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Dotyczy to w pierwszej kolejności lokowania przez zarząd województwa środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, ale również środków własnych budżetu samorządu województwa. Istotne znaczenie ma umiejętność i skuteczność pozyskiwania środków na rozwój regionu z krajowych programów operacyjnych i budżetu państwa. Obecnie rządząca koalicja nie osiągnęła sukcesów w tym zakresie.

Harmonijny rozwój regionu i poziom życia mieszkańców uzależniony jest i będzie od:

- spójności przestrzennej regionu,
- komplementarności (funkcjonalnego uzupełniania się) poszczególnych obszarów.

Wzmacnianie powyższych cech strukturalnych regionu będzie podstawowym celem prowadzonej przez nas polityki rozwoju.

W ramach spójności przestrzennej priorytet uzyskują inwestycje drogowe, tworzące sieć powiązań od dróg gminnych, przez powiatowe, wojewódzkie do krajowych i autostrady; oraz telekomunikacyjne, w ramach drugiego etapu budowy Kujawsko-Pomorskiej Sieci Informacyjnej. Celem musi być dostęp do Internetu w każdej miejscowości i każdym gospodarstwie domowym. Kontynuowane będą także inwestycje w zakresie modernizacji regionalnej sieci kolejowej.

3. Spójność społeczna – lewicowe priorytety

Jednym z wielkich problemów, najboleśniej dotykających mieszkańców naszego województwa, jest wysoki poziom bezrobocia.

Naczelnym zadaniem SLD i jego reprezentantów w samorządzie jest działanie na rzecz pełnego zatrudnienia. Będzie to priorytet w nowej kadencji wojewódzkiej władzy samorządowej. Realizując lewicowy program społeczny w latach 1999-2007 udowodniliśmy, że potrafimy skutecznie wpływać na zwiększanie zatrudnienia w województwie, czego zwieńczeniem było utworzenie kilku tysięcy nowych miejsc pracy w kujawsko-pomorskim oddziale pomorskiej specjalnej strefy ekonomicznej w Łysomicach („Crystal Park” – przedsiębiorstwa: Sharp, Orion Electrics, Sumika i in.).

Przeciwdziałanie bezrobociu będzie miało charakter systemowy, począwszy od tworzenia korzystnego klimatu dla inwestycji w infrastrukturę przedsiębiorstw, poprzez programy prac interwencyjnych i publicznych, kończąc na kompleksowych programach aktywizacji (poradnictwo zawodowe, pomoc w poszukiwaniu pracy), realizowanych przez wojewódzkie i powiatowe służby pracy.

Opracujemy i wdrożymy program intensywnego wsparcia (poprzez dotacje) rozwoju spółdzielni socjalnych.

Będziemy dbać także o rozwijanie infrastruktury społecznej w gminach oraz powiatach w celu przeciwdziałania tworzeniu się tzw. gett biedy. Wdrożymy program pomocy (ze środków województwa) dla młodzieży uczącej się, pochodzącej z biedniejszych rodzin, zwłaszcza z obszarów wiejskich i zdegradowanych.

Kolejnym wyzwaniem, które podejmiemy jest poprawa trudnej sytuacji w placówkach służby zdrowia.

Wbrew doktrynerskiemu i życzeniowemu myśleniu PO, nie uważamy, że jedyną receptą na uzdrowienie ochrony zdrowia, jest komercjalizacja, czy tym bardziej prywatyzacja sektora medycznego.

Uważamy, że prywatyzacyjna obsesja PO jest zdecydowanie szkodliwa, ponieważ skrywa prawdziwy cel – „skok” na resztki majątku publicznego. Dobro pacjentów jest zepchnięte na drugi plan.

Tymczasem Konstytucja RP gwarantuje wszystkim obywatelom publiczną, powszechną oraz bezpłatną służbę zdrowia, i tych praw będziemy bronić.

Uważamy, że podstawą systemu ochrony zdrowia winna być publiczna służba zdrowia, uzupełniana przez placówki prywatne, które w ramach umowy z NFZ świadczyć mogą bezpłatne usługi medyczne pacjentom.

Niezbędna jest analiza efektywności zarządzania publicznymi placówkami ochrony zdrowia w regionie, dobór wykwalifikowanych kadr kierowniczych i poprawa organizacji pracy.

Dotychczasowe działania koalicji rządzącej w Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie finansowania inwestycji w regionalnej służbie zdrowia były niejasne, nieczytelne i pozbawiały radnych – demokratycznie wybranych przedstawicieli mieszkańców województwa – kontroli nad tą dziedziną.

Przedsięwzięcia lewicy w samorządzie województwa będą zmierzały w kierunku przywrócenia kontroli radnych nad wydatkowaniem środków, przeznaczonych na usługi medyczne, w tym wysokospecjalistyczne.

W ramach odpowiedzialności samorządu za stan regionalnej służby zdrowia, w centrum uwagi będą cele:

- poprawa dostępności do świadczeń medycznych podstawowej oraz wysoko-specjalistycznej opieki zdrowotnej,
- zwiększenie zakresu inwestycji ze środków publicznych (w tym z Unii Euro-pejskiej) w szpitalach i placówkach ambulatoryjnych,
- rozszerzenie profilaktyki zdrowotnej, szczególnie w zapobieganiu chorobom nowotworowym, układu krążenia oraz uzależnieniom,
- wspieranie form opieki nad matką i dzieckiem, młodzieżą oraz osobami niepełnosprawnymi i starszymi,
- rozwijanie sieci inwestycji infrastrukturalnych, zapewniających ułatwienie życia niepełnosprawnym,
- zapewnienie środków w budżecie województwa na funkcjonowanie hospicjów.

SLD w województwie kujawsko-pomorskim nadal wspierać będzie aspiracje kobiet w życiu publicznym, politycznym oraz biznesowym. Większej skuteczności wymagać będzie przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zagwarantowanie świadczeń rodzinnych, a także powołanie w Urzędzie Marszałkowskim instytucji rzecznika praw kobiet.

Gospodarka oparta na wiedzy staje się już faktem. Nowe miejsca pracy i rozwój gospodarczy coraz bardziej zależne są od innowacyjności i poziomu wiedzy mieszkańców, budowanego *know how*, czyli określonych umiejętności produkowania, tworzenia, wiedzy technicznej. Aby nasze województwo mogło zajmować należne mu miejsce konkurencyjnego lidera wśród bogatych regionów europejskich, potrzebny jest znaczący wzrost nakładów na sferę badań i rozwoju. Niezbędne jest opracowanie, ustalenie źródeł finansowania i wdrożenie, z udziałem władz uczelni, kompleksowego programu rozwoju szkół wyższych oraz ośrodków naukowo-badawczych w województwie. Właściwą rangę zyskać musi „Regionalna Strategia Innowacji”.

Opracujemy i wdrożymy system staży krajowych i europejskich dla zdolnej młodzieży, będącej na ostatnich latach studiów, pochodzącej w szczególności z obszarów wiejskich, w celu wyrównywania szans startu życiowego, zdobycia doświadczenia i pierwszej pracy.

Doprowadzimy do końca, rozpoczęty przez samorządową ekipę SLD-PSL projekt inwestycyjny „Kujawsko-Pomorska Sieć Szerokopasmowa”, który został wyhamowany przez prawicową koalicję rządzącą obecnie województwem. Dzięki rozwinięciu i dokończeniu tego projektu zapewnimy dostęp do szybkiego Internetu w każdej gminie.

Zmieniając trudną sytuację w zakresie dostępu do przedszkoli, zwiększymy nakłady ze środków publicznych na wychowanie przedszkolne, a także liczbę przedszkoli publicznych oraz żłobków, odpowiadając na określone potrzeby lokalnych społeczności.

SLD uważa, że rozwój Europy, Polski, miast i regionów powinien dokonywać się w zgodzie z regułami zrównoważonego ekorozwoju. Dlatego też wdrożymy program inwestycji służących wykorzystaniu energii odnawialnej „Zielona Energia Kujaw i Pomorza”, by utrzymać poziom zalecony przez Komisją Europejską i zmierzać do kryteriów regionu – „Lidera Czystej Energii”.

Będziemy tworzyć warunki do rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw ułatwiając im korzystanie z funduszy pożyczkowych i kredytowych, poprzez m.in. podwyższanie kapitału instytucji, oferujących te fundusze ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego oraz programu operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka”.

Województwo kujawsko-pomorskie posiada cenne lokalne walory uzdrowiskowe, które mogą wzmacniać funkcje turystyczne regionu.

Większa promocja tych ośrodków winna opierać się na komplementarnej współpracy administracji, samorządów, organizacji pozarządowych, kulturalnych, sportowych i turystycznych Grudziądz, Ciechocinka, Inowrocławia, Wieńca Zdroju, Kruszwicy oraz Biskupina.

W trosce o poprawę bezpieczeństwa i porządku skupimy uwagę na programach podnoszących stan bezpieczeństwa w szkołach oraz ograniczających zjawiska patologiczne wśród młodzieży. Wdrożymy także kompleksowy program wsparcia dla gmin, zapewniający poprawę bezpieczeństwa mieszkańców domów socjalnych i hoteli robotniczych.

4. Nasze oczekiwania w stosunku do polityki regionalnej rządu

Rozwój regionu i poziom życia jego mieszkańców zależą nie tylko od działań samorządu województwa i samorządów lokalnych, ale również polityki rządu realizowanej w regionie. Dlatego też zadaniem samorządu będzie precyzyjne i udokumentowane określenie potrzeb województwa oraz skuteczne zabieganie o realizację projektów (pozostających w kompetencji rządu), które zaspokajają będą te potrzeby.

Do takich kluczowych dla regionu projektów należą:

- budowa autostrady A-1 na całej długości,
- budowa drogi ekspresowej S-5 na całej jej długości,
- dokończenie remontu drogi krajowej NR 1 na całej jej długości,
- budowa drugiego stopnia na Wiśle poniżej Włocławka,
- zwiększenie środków finansowych z Narodowego Funduszu Zdrowia na opiekę zdrowotną.

5. Bydgoszcz i Toruń ośrodkami obsługującymi mieszkańców całego województwa

Obszarem oddziaływania tych miast jest całe województwo. Wynika to z dwóch czynników:

- są siedzibami wojewódzkiej administracji rządowej i samorządowej,

- posiadają historycznie ukształtowany potencjał ekonomiczny i społeczny o tak szerokim oddziaływaniu.

Rolą samorządu województwa wobec tych miast będzie wspieranie ich zadań własnych, projektów o zasięgu regionalnym, realizowanych przez różne podmioty, np. szkoły wyższe oraz wykonywanie zadań własnych samorządu województwa, które ze swej istoty mają oddziaływanie regionalne.

Polityka samorządu województwa, adresowana do Bydgoszczy i Torunia musi uwzględniać tendencje i plany rządu oraz Unii Europejskiej. Tendencje te są od kilku lat wyraźnie zdefiniowane i idą w kierunku realizowania wyodrębnionej „polityki miejskiej”, na którą rezerwowane będą wydzielone środki. W ramach „polityki miejskiej”, szczególną rolę odegrają „obszary metropolitalne”, inaczej zwane zespołami wielkomiejskimi.

Celem jest tworzenie dynamicznego potencjału rozwojowego dla całego województwa i kompleksowej oferty usług o najwyższym standardzie dla wszystkich mieszkańców regionu.

Za priorytetowe zadania w tych miastach uznajemy:

- budowę zintegrowanego systemu transportu publicznego, łączącego oba miasta, z szybką koleją BiT City;
- usprawnienie realizacji w Toruniu inwestycji przeprawy mostowej przez Wisłę – jako jednego z węzłów komunikacyjnych o strategicznym znaczeniu dla województwa;
- budowę dróg krajowych S-5 (pełniące funkcję obwodnicy Bydgoszczy) oraz S-10, które zapewnią Bydgoszczy dostęp do autostrad A1 i A2,
- rozwijanie i doskonalenie bazy uniwersytetów (program rozwoju szkół wyższych w regionie). Uniwersytety powinny być znakiem firmowym szkolnictwa wyższego w Bydgoszczy i Toruniu;
- utrzymywanie na najwyższym europejskim i światowym poziomie specja-listycznych jednostek służby zdrowia, leczących pacjentów z całego regionu;
- zwiększenie nakładów na wojewódzkie instytucje kultury, w celu utrzymania ich wysokiego poziomu artystycznego oraz kontynuowania uznanych cyklicznych wydarzeń artystycznych i poszerzenia oferty.

Przełamiemy impas w bydgoskim porcie lotniczym, zawiniony przez rządzącą w regionie PO. Poprzez ustanowienie optymalnej struktury własnościowej spółki zarządzającej portem lotniczym oraz jej doinwestowanie ze środków publicznych i prywatnych, doprowadzimy do oczekiwanego rozwoju i wzbogacenia oferty lotów rejsowych do największych miast Europy i świata.

6. Włocławek, Grudziądz, Inowrocław jako centra rozwoju i obsługi mieszkańców

Historycznie ukształtowany potencjał tych miast, w obecnym podziale administracyjnym, pozwala im pełnić rolę centrów rozwoju, oddziałujących na znaczne, ponadlokalne obszary województwa.

Wsparcie samorządu województwa będzie prowadziło do dalszego zwiększania roli tych miast w sieci osadniczej regionu, a przede wszystkim do poszerzania zakresu i standardu usług ponadlokalnych świadczonych w tych miastach.

Za priorytetowe zadania w tej dziedzinie uznajemy:

- budowę drugiego stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka,
- dokończenie remontu drogi krajowej nr 1 we Włocławku,
- budowę obwodnicy Inowrocławia,
- budowę infrastruktury drogowej Grudziądza, spinającej układ komunikacyjny miasta z autostradą A-1,
- umacnianie wyższych szkół zawodowych (w Bydgoszczy i Toruniu – uniwersytety; we Włocławku, Grudziądzu, Inowrocławiu – wyższe szkoły za-wodowe),
- dokończenie budowy włocławskiej strefy gospodarczej i parku technologicznego,
- poszerzenie zakresu i podniesienie standardu usług w wojewódzkich jednostkach ochrony zdrowia, działających w tych miastach,
- doskonalenie organizacyjne i wzbogacanie oferty wojewódzkich jednostek kultury, działających w tych miastach, w tym organizowanie wydarzeń kulturalnych o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym.

7. Miasta powiatowe, jako lokalne centra obsługi mieszkańców i rozwoju, z Brodnicą oraz Tucholą o potencjale ponadlokalnym

W obecnej strukturze podziału administracyjnego, miasta powiatowe spełniają rolę lokalnych centrów obsługi mieszkańców i stymulujących rozwój otaczających je gmin. Potencjał tych miast jest niewystarczający, by te funkcje realizowane były w

optymalnym zakresie i zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców. Istotnym problemem wspomnianych miast jest brak warunków do tworzenia nowych miejsc pracy. Jedną z przyczyn tej sytuacji jest słaba dostępność komunikacyjna (spójność przestrzenna).

We wspieraniu miast powiatowych będą istotne następujące cele:

- wzmacnianie wewnętrznego potencjału rozwojowego, dla tworzenia nowych miejsc pracy,
- zwiększanie dostępności komunikacyjnej – dla uzyskania spójności z przestrzenią całego regionu,
- zapewnienie oczekiwanego przez mieszkańców standardu opieki zdrowotnej, świadczonej na poziomie powiatu, przede wszystkim przez szpitale powiatowe,
- dofinansowanie miejskich i gminnych instytucji kultury i organizowanych przez nie wydarzeń kulturalnych. Zacieśnienie ich współpracy z wojewódzkimi instytucjami kultury.

8. Wykorzystanie szansy rozwoju kujawsko-pomorskiej wsi

W stosunku do miast, obszary wiejskie wyróżnia charakter przestrzeni, z rozproszoną zabudową mieszkaniową oraz specyfika sezonowości produkcji rolnej. Czynniki te determinują podejście do procesów rozwojowych na tych obszarach. W 2000 roku, a więc za rządów SLD, została opracowana „Strategia Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego”. Strategia ta była systematycznie i z powodzeniem wdrażana przez dwie pierwsze kadencje samorządu województwa. Obecnie rządząca koalicja uznała, że lepiej jest realizować doraźne cele polityczne niż długofalowe strategie. Taka polityka wywarła niekorzystny wpływ na rozwój obszarów wiejskich. Przy wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego zastosowano niedopuszczalne dyskryminujące kryteria wsparcia obszarów wiejskich.

Za priorytetowe działania na obszarach wiejskich uznajemy:

- zwiększenie procentowego dofinansowania inwestycji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Decyzja taka będzie możliwa po szczegółowej analizie stanu wdrażania Programu;
- przyspieszenie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, szczególnie wobec inwestycji publicznych, tj. „odnowa i rozwój wsi” oraz „podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”. W działaniach tych skoncentrowane są środki Unii Europejskiej, wspierające realizację projektów infrastruktury technicznej i społecznej, a więc bezpośrednio wpływających na poziom życia mieszkańców wsi;
- wsparcie budowy dróg gminnych i powiatowych. Odczuwalny postęp w budowie dróg będzie warunkiem utrzymania i zwiększenia spójności przestrzennej wsi z miastami regionu. Dobrej jakości sieć drogową jest decydującym czynnikiem mobilności przestrzennej – dojazdu mieszkańców wsi do pracy w miastach, swobodnego wyboru przez młodzież wiejską szkoły ponadgimnazjalnej oraz wykorzystania walorów wsi przez mieszkańców miast, w tym turystycznych, ale również lokowania na wsi działalności gospodarczej mieszkańców miast;
- zastąpienie dotychczasowego wojewódzkiego Funduszu Wsparcia, Funduszem Społecznym Gmin, którego nowa formuła – w wyższym stopniu – uwzględni potrzeby najbiedniejszych gmin w regionie i trafiać będzie tam, gdzie rzeczywiście występują największe braki inwestowania w infrastrukturę techniczną oraz społeczną. Podwyższenia wymaga wysokość środków finansowych alokowanych w tym funduszu;
- przyspieszenie inwestycji telekomunikacyjnych, które zapewnią dostęp do Internetu w każdej wsi i w każdym gospodarstwie domowym. Możliwość swobodnego przemieszczania się mieszkańców (inwestycje drogowe) i swobodnego przepływu informacji (inwestycje telekomunikacyjne) zdecydują o skali spójności przestrzennej regionu;
- wsparcie budowy obiektów infrastruktury społecznej: szkoły, przedszkola, świetlice, domy kultury, obiekty sportowe. Środki na ten cel, znajdujące się w działaniu „odnowa i rozwój wsi”, trzeba powiększyć o dodatkowe sumy z budżetu województwa oraz skuteczniej wykorzystywać możliwości stwarzane w programach krajowych;
- zrewidowanie systemu konkursów dotyczących wsparcia projektów zgłaszanych przez organizacje działające w sferze pożytku publicznego (organizacje pozarządowe). Kryteria konkursowe i procedury ich prowadzenia winny umożliwić realne wykorzystywanie środków samorządu województwa przez małe stowarzyszenia wiejskie, w tym np. koła gospodyń wiejskich czy jednostki ochotniczych straży pożarnych. Obecnie obowiązujące kryteria konkursowe wykluczają takie organizacje z ubiegania się o wsparcie;
- wdrożenie programu wychowania przedszkolnego dzieci od trzeciego roku życia, jako podstawowego czynnika wyrównywania szans edukacyjnych. Program taki musi być bezterminowy, w przeciwieństwie do obecnie realizowanych projektów w ramach PO „Kapitał Ludzki”, które łagodzą problem w części gmin, jedynie na określony czas, a nie rozwiązują go systemowo. Zgodnie z krajowym programem SLD, wychowanie przedszkolne powinno być docelowo w całości finansowane z budżetu państwa w formie subwencji dla gmin;
- poprawa funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej, w szczególności szpitali powiatowych;
- profesjonalizacja działań służb doradztwa rolniczego;

- zwiększenie środków na zadania spółek wodnych;
- udzielanie wsparcia lokalnym grupom działania, skupiającym się na zadaniach rozwojowych ważnych dla lokalnej społeczności;
- wspieranie grup producentów rolnych.

Niniejszy program będzie drogowskazem dla przedstawicieli Sojuszu Lewicy Demokratycznej, wybranych do rad lokalnych samorządów i Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego na kadencję lat 2010-2014.

**Kujawsko-Pomorska
Rada Wojewódzka SLD**

Bydgoszcz, w październiku 2010 r.